

Stratégia dohľadu nad finančným trhom

November 2025

NÁRODNÁ
BANKA
SLOVENSKA
EUROSYSTEM

www.nbs.sk

Úvod

1. Národná banka Slovenska (NBS) je centrálna banka a integrovaný orgán dohľadu nad finančným trhom v Slovenskej republike.

NBS je súčasťou Európskeho systému finančného dohľadu (European System of Financial Supervision - ESFS) a Jednotného mechanizmu dohľadu (Single Supervisory Mechanism - SSM).

2. Tento dokument vyjadruje misiu, víziu, hodnoty a princípy procesov výkonu dohľadu nad finančným trhom. Nezakladá subjektívne práva ani povinnosti.

Vzťah k iným strategickým dokumentom

1. V rozsahu, v akom je NBS súčasťou európskych mechanizmov (ESFS, SSM) podlieha stratégiám formulovaným týmito mechanizmami, ktoré majú prednosť pred týmto dokumentom.
2. Túto stratégiu môžu dopĺňať tematické alebo sektorové stratégie dohľadu a dohľadové priority NBS.

Misia a vízia dohľadu NBS

Misia

Zabezpečujeme, aby bol finančný trh v Slovenskej republike stabilný, bezpečný a dôveryhodný, fungoval zdravo pri rešpektovaní pravidiel hospodárskej súťaže a aby boli finanční spotrebitelia a iní klienti chránení.

Vízia

Finančný trh na Slovensku je bezpečným miestom pre všetkých jeho účastníkov, s vysokou dôverou verejnosti a dohliadaných subjektov. NBS koná proaktívne, s prirodzenou autoritou s vysokou mierou odbornosti. Rozhoduje sa na základe faktov a spoľahlivých informácií získaných vlastnou činnosťou alebo podnetov, ktorých pravdivosť si overuje, po konzultácií so zástupcami odbornej verejnosti transparentne a s využitím moderných technológií. Uplatňuje dohľad orientovaný na výsledky (outcome-based), buduje predvídateľné prostredie pre subjekty finančného trhu a podporuje rozumné inovácie na finančnom trhu.

Hodnoty dohľadu NBS

1. Transparentnosť a nezávislosť

Otvorenosť zvyšuje kvalitu vstupov do nášho rozhodovania. Vedeťme vecný dialóg s účastníkmi trhu, zvažujeme ich argumenty. Rozhodujeme sa autonómne v súlade s verejným záujmom, právnymi predpismi a etickými štandardmi.

Zrozumiteľne vysvetľujeme priority, metodiky a postup. Zverejňovaním metodických usmernení, stanovísk, očakávaní, dohľadových benchmarkov a iných podobných dokumentov, posilňujeme dôveru a predvídateľnosť dohľadu. Transparentnosť zároveň podporujeme aktívnym zapojením trhu a odbornej verejnosti do našej činnosti prostredníctvom interaktívnych podujatí, workshopov a seminárov.

2. Proporcionalita

Požiadavky na dohliadané subjekty prispôbujeme povahe, rozsahu a zložitosti činnosti subjektov. Dbáme na rovnaké podmienky na trhu a na to, aby mali slovenské subjekty porovnateľné podmienky s cezhraničnými poskytovateľmi v rámci jednotného európskeho rámca. Máme zámer dosahovať jasné výsledky pri rozumnej záťaži dohliadaných subjektov aj NBS.

3. Spolupráca a odbornosť

Konáme ako jeden celok. Naše interné organizačné útvary spolu iniciatívne komunikujú, plánujú, zdieľajú informácie a zladujú postupy, aby boli naše postupy a rozhodnutia jednotné, zrozumiteľné a včasné. Voči účastníkom trhu vystupujeme jednotne a znižujeme duplicitné požiadavky.

Systematicky rozvíjame kompetencie zamestnancov v regulácii, analýze dát a nových technológiach. Priťahujeme a stabilizujeme talenty. Podporujeme cielené vzdelávanie zamestnancov so zameraním na oblasti s rýchlym technologickým pokrokom.

4. Férovosť a konzistentnosť

Uplatňujeme „rovnaký meter“ a zároveň prihlasujeme na proporcionalitu. V porovnateľných situáciách postupujeme porovnateľne, primerane rýchlo, dôrazne a účinne. Konáme konzistentne s nadnárodnými mechanizmami, ktorých sme súčasťou (ESFS a SSM) – aby sme zabezpečili konvergenciu dohľadu a jednotné uplatňovanie pravidiel v celej Európskej únii.

5. Iniciatívnosť a orientácia na budúcnosť

Riziká identifikujeme s predstihom a konáme preventívne, svoje kompetencie využívame proaktívne v rámci zákonných možností a postupujeme vo verejnom záujme. Využívame pozíciu nezávislého orgánu na iniciovanie a vedenie koordinovaného dialógu s inými verejnými inštitúciami a trhom. Podnecujeme riešenia problémov s vplyvom na finančný trh, ktoré presahujú hranice jednotlivých rezortov.

Včas identifikujeme vznikajúce riziká a komunikujeme o nich s dohliadanými subjektmi. Od kybernetických rizík po klimatické a technologické zmeny s dôrazom na digitálnu transformáciu procesov. Zjednodušujeme procesy a prácu s dátami. Využívame SupTech – technológie pre dohľad, ktoré prinášajú merateľnú pridanú hodnotu a rýchlejšie, presnejšie dohľadové výstupy.

Princípy procesov dohľadu NBS

1. Regulácia

Uplatňujeme princípovo orientovaný prístup zosúladený s jednotným súborom pravidiel EÚ (Single Rulebook) a medzinárodnými štandardmi. Národnú právnu úpravu používame v odôvodnených prípadoch tak, aby riešili domáce špecifiká bez narušenia regulátornej konvergenzie a rovnakých podmienok v EÚ.

2. Európska a globálna konvergencia a spolupráca

V európskych a medzinárodných pracovných skupinách, kolégiách dohľadu a dohľadových tímoch aktívne presadzujeme odôvodnené záujmy slovenského finančného trhu a podporujeme jednotné uplatňovanie pravidiel. Prispievame k spoločnej dohľadovej kultúre v rámci ESFS, k plneniu priorít SSM. Presadzujeme efektívnosť v rámci globálnych štandardizačných autorít.

3. Povoľovanie

Vedíme otvorenú komunikáciu so žiadateľmi. Dôsledne posudzujeme pôvod majetku vkladaneho do dohliadaných subjektov, riadenie rizík, a súlad vnútorných procesov s požiadavkami legislatívy, aby na trh vstupovali iba subjekty s preukázanou schopnosťou poctivo a udržateľne podnikat' v rámci jednotných európskych pravidiel.

4. Dohľad založený na riziku, údajoch a orientovaný na výsledky

Kombinujeme dohľad, na diaľku s dohľadom na mieste (off-site/on-site) tematické dohľady a horizontálne porovnania. Intenzitu, frekvenciu a hĺbku dohľadu kalibrujeme podľa rizikového profilu a významu subjektu. Priebežne vyhodnocujeme, či správanie a výstupy dohliadaných subjektov naplňujú stanovené ciele (zdravé a bezpečné fungovanie, finančná stabilita, ochrana finančných spotrebiteľov a iných klientov) a podľa toho prispôsobujeme naše postupy. Primerane uplatňujeme odborný úsudok a podporujeme včasnú, dobrovoľnú nápravu nedostatkov v činnosti dohliadaných subjektov.

5. Dáta a SupTech ako multiplikátor

Budujeme modernú dátovú infraštruktúru, štandardizujeme zber a kvalitu dát a nasadzujeme SupTech nástroje pre ciele, rýchle a konzistentné zásahy. Dátové prístupy skracujú čas k rozhodnutiu, zlepšujú porovnateľnosť medzi subjektmi a podporujú horizontálne analýzy.

6. Vynucovanie

Postupujeme proporcionálne a eskalačne, so zreteľom na závažnosť a okolnosti porušenia. Cieľom je rýchla náprava a trvalá zmena správania, pričom sankcie využívame ako súčasť širšej palety opatrení.